

Redacció i Administració:
RAMBLA DE LA LLIBERTAT 12.— Pral.

Dijous 12 de Abril de 1917

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Trimestre . . . . . 1'50 ptes.
Numero solt . . . . . 0'10 "

El Nacionalisme basc i els Governes d' Espanya

El Govern d' En Romanones, encarnant la xaruga modalitat de l' Espanya fosca i vergonyant, dels estancs pintats amb els colors de la *bandera de la patria* i d' oficines mal-olents, ha tingut per la nobilíssima Basconia que 's redressa per a llençar un jou ominós i d' opressió, un mateix procediment d' escamesa, que l' empleiat contra Catalunya.

Es la lluita de sempre: quan Catalunya llençava el seu crit de llibertat civil i col·lectiva, quan el nacionalisme literari primer i després el polític, escampaven damunt les ermes planúries de l' Espanya ancestral un alé de vida nova, i predicaven l' Evangeli de renovellament, varen procurar els Governes *sapientíssims* i *providents*, matar el moviment del poble que 's desvetllava i posaren en joc totes les males arts i totes les perfidies per a aturar l' allau que amenaçava engolir les concupiscències de l' Espanya decadent, i acabar amb totes les corrupteles d' un Estat que lentament anava preparant la seva pròpia mort.

Ara també a Basconia s' alça el sol redemptor del nacionalisme, i l' ànima d' aquella raça heròica, sentint el batec d' una llengua i d' una ben definida personalitat, vol caminar al igual que Catalunya pels camins que porten a la vida pròspera i llença per les planes mortes un nou alé vital, que tard o aviat serà la pluja benfactors del istiu sobre les terres seques.

Catalunya, Basconia, Nacionalisme. Son mots que regiren les tripes dels butxins-govern de l' Espanya típica. Son fantasmes que torturen l' estómac dels innumbrables paràsits que pul·lulen per les esferes de la governació, com insectes fastigosos en una estada de baixa qualitat.

Catalunya, Basconia, Nacionalisme. Es aire que feconditza, es vida, es renovació que s' imposa.

Demoladors de patibularies divinitats; ariets de muralles opresores; savia amorosa del arbre de la patria.

En Romanones i la caterva política madrilenya i espanyolista tremola, tremola de por, i ja sent presentiments falsos de que sobre la seves testes caurà l' oprobí més gran que hagin vist mai les generacions, car son *estaiudes*, jueus de l' Espanya, que anyoren *misserables terres de promissió*, on totes les malures hi fan estada.

Comença el Govern per a apelar a tots els martingaleigs oficinescs per a difundir el triomf còrporador del nacionalisme

basc en les derreres eleccions provincials; posa en joc els ja desacostumats procediments de feudalisme barbre i caciquil per a estafar al poble d' Euzcadi, unes actes guanyades mercés al imperi de la veu de la terra per damunt les míseres combinacions d' un Místeri o d' un Govern Civil.

Comença malament el Govern d' Espanya. Sols la seva estultícia i el seu odi poden fer-lo incorre en errors tant fonamentals.

¿Que no recorda lo que li ha passat a Catalunya? Com més ha fet per a soterrar el Nacionalisme, més ha açampat l' ideal salvador. Ni les males arts, ni totes les perfidies, ni totes les campanyes de rufianeria li han valgut, i als cops del glavi sagrat ha vist trontollar tots els vells sistemes i caure amb estrèpit en un munt de runes.

La torpesa dels Governes, farà creixer encara més vigorós l' arbre de Guernica, que aviat cobrirà larà totes les terres excelses d' Euzcadi.

Nosaltres proposem a D. Alvar de Figueroa i a la caterva centralista, que miri de fer una tria entre els seus, per a enviar a combatre el Nacionalisme basc.

Com feu en Moret contra el Nacionalisme català, amb bones dinades, trobarà sempre un Lerroix o un segon Lerroix que 'l servirà a meravella, i fins ens complaem en fer-li memoria de que si necessita un Governador avisat i mestre en tota mena de combinacions, nosaltres a Girona en tenim un d' incomparable, que gairebé no té preu: **AL SENYOR DON JOAN DE LA PRIDA JORRO, HÉROE DEL 24 DE SETEMBRE.**

Próxima lliberació

Mai els nacionalistes havíem vist tant aprop el jorn gloriós en que els nostres ideals deixaran de ser-ho per passar a realitat viventa.

Tot senyala que Catalunya va amb passos de gegant cap a la reintegració de sa personalitat trepitjada, i en tots els ordres nostra patria floreix en esponerós esclat, la nostra preuda llengua un temps, massa llarc, arconada, ha sigut tornada al seu setial de regina; els nostres poetes l' han embellida i purificada, els homes de ciencia se n' han servit fent-la alternar amb les altres llengües del mon civilitzat, negant aixís la falsa suposició de que sols servís per esplais literaris; la nostra riquesa amb tot i els entrebancs de tota mena, com mai exuberant; el renaixement

polític, demostrat palesament amb l' unànim plebiscit de les eleccions passades, en qu' el poble de Catalunya sancionà el fet de la nacionalitat catalana; les germanes de raça, Valencia i Mallorca fre-turoses per incorporar-se a la cultura catalana; les altres nacionalitats ibèriques preparant l' aliança amb Catalunya per a batre el centralisme i per fi el nostre gran *leader* ens ha promés que no tardarem a conquerir l' autonomia.

L' aurora de la victòria que ja 's comença a vesllumar omplena el cor de joia i fa treballar amb dalit per intensificar la nostra catalanitat i guanyar nous adeptes per a que no 's retrasi el dia de veure la nostra Catalunya triomfant sota els placs de la bandera barrada.

DAVID

VIDA CATALANA

Florida del esperit

Han passat els dies sants, i en ells la pietat catalana en belles i serioses formes externes ha provat una vegada més quan arrelada està en l' esperit de nostra niçaga. L' esperit de nostra terra contrari a exhibicions externes, a manifestacions postisses, que sols signifiquen buidor de sentiments, en aquestes diades solemniais prent un caire seriós i dona esplendorosa prova de quant estima la Fé que junt amb l' amor a la patria son les amors de nostre cor.

Una vegada més, nostres amics, els concellers municipals de la ciutat comtal, han encarnat aquest verdader esperit de nostra terra; han sigut els representants de la niçaga catalana, fent que l' Ajuntament com a corporació tributés públic homenatge a la pietat catalana, ultratjada per el forasteris ne dels regidors radicals, alçant la sessió que ridícols radicalismes obligaren a celebrar, impedint que els funcionaris i empleats de l' Ajuntament poguessin celebrar la diada.

¡Esperits negatius, faltats de ideals, vividors de totes les concupiscències, que heu besantat al catalanisme, per falta de Fé, apreneu de nostres actes, més profitosos que vostres paraules mancades de sinceritat!

Celebrèm la Pasqua florida; la naturalesa se cobreix amb el formós mantell de la primavera. To: sonriu, i la vida adalerada sent frisança per a mostrar sa activitat en el floreixement.

Catalunya també sent aquesta frisança; en tots sos organismes sent l' activitat característica de una vida poixanta, exuberant. Aixís veiem com s' estant preparant escursions al Nort, per a enfortir a S. Sebastian l' arbre del nacionalisme extraordinariament desentrotllat amb l' anada a Bilbao fa poc temps. L' illa daurada, Mallorca, també s' organitza per a sumar-se a aquest moviment de restauració nacionalista-catalana.

En aquesta xamosa Pasqua florida, cantèm també les lloances de nostra nacionalitat; contemplèm les manifestacions de activitat en tots els ordres i creiem que nostra terra ben aviat serà rica i plena.

Els vers patriotes

Tots els partits polítics catalans, se diuen patriotes pero del dir al fer.....

No tip cap inconvenient en demostrar, quin partit polític català es el patriota.

En primer lloc, patriota vol dir, enamorat de llur terré, i els enamorats d' un esser estimen les qualitats tant morals com materials d' aquell qui 'ls ha encisat. De lo dit se 'n dedueix que els patriotes catalans ço es, els enamorats de Catalunya, son els que estimen les qualitats del poble català.

Are bé: son qualitats d' aquest poble: La llibertat que li correspon; aquella llibertat que en temps passats tenia i que un rei anomenat Felip, nos prengué, junjint a Catalunya.

La parla catalana, escombrada de les escoles, menyspreuada en el temple i arconada de per tot.

La senyera nostra, aquelles quatre barres que 'n temps pretèrits lliscaren damunt les ones del mar llatí; i se confongueren amb la blavor del cel, tremolant clavada en els edificis nacionals de Catalunya.

«Els Segadors» també es una cosa catalana perquè es nostre himne nacional.

La sardana, la dança mes noble, més honesta i més bella, qu' es descapdella entre 'ls arbres de les places, i la qu' es balla en els «aplecs» confonguent-se amb els cants de la auellada i les aromes dels romanins i frigoles que arreu floreixen.

I tantes i tantes altres qualitats i joies podria citar; que seria llarga tasca.

Are doncs digueu: ¿Quin partit polític es el que defença els drets de nostra terra? ¿Quin es el que vetlla per la llengua nostra? ¿Quins son els que claven a la fachada de llurs Centres les quatre barres? ¿I els qu' entonen «Els Segadors» en jorns de victòria? ¡Ningú més que 'ls nacionalistes! I si no, jutjeu i quan acabeu de comparar, estic segur que direu: No hi ha dupte, els nacionalistes son els més patriotes.

Visca 'l nacionalisme que per ell re-viurà Catalunya!

R. XIFRA

Més sobre falses tradicions

En l'article anterior parlarem de certes *doctrines i tradicions* invocades per els faritzeus i reprobades per Jesucrist. Creiem convenient avui extendrer-nos sobre aquest punt, puix el creiem de gran actualitat.

Els Jueus dels temps de Jesucrist, seguint una pràctica supersticiosa, filla de la falta del verdader esperit, no volfen menjar sens avans haver-se rentat moltes vegades les mans, fins els colzes, diu un tex greg. Tampoc menjaven quan tornaven de plaça o del mercat, si avans no's podien banyar i no podien cumplir altre multitud de aparatoses i externes pràctiques moltes d'elles supersticioses,

molt més quan hi faltava en elles el verdader esperit de la llei Mosaica, que era l'intern compliment de la Llei de Deu, fent d'aquesta manera aborrible la llei de Moisés.

Segons indicarem ja, en certa ocasió, havent vist els Escribes i Faritzeus que els deixebles de Jesucrist menjaven sens rentar-se les mans, ho reprobaren durament, i dirijint-se a Jesús li digueren: «perquè no obreu els deixebles segons la tradició dels vells, sinó que menjeu pa sens rentar-vos les mans?» I Jesucrist els contestà amb un tò de gran severitat: «hipòcrites; be va profetitzar Isafes de vosaltres quan escrigué: aquest poble me honra amb els llavis, més el seu cor està lluny de mi» Vosaltres abandoneu la llei del Senyor i *guardau la tradició dels homes*, rentant els jerros i els cantis i fent altres moltes coses semblants. Verdaderament feu va o inútil el manament de Deu *per guardar la vostra tradició*; perquè Moisés digué: honra a ton pare i a ta mare; i vosaltres ensenyau: que (per honrar-los) basta al fill dir a son pare o a sa mare: *corbau*, aixó es, el dó que jo ofereixo en el temple, a vosaltres aprofitarà, i no'ls hi permeten fer res més per élls, invalidant o fent inútil la paraula de Deu *invocant la vostra tradició*.

Certament que aquesta falsa doctrina invocada per els *mestres de doctrina*, els faritzeus dels temps de Jesús marcava ja tota la disolució i corrupció de aquell poble.

Diu un autor: «Els Escribes i Faritzeus ensenyaven que'ls fills complien la obligació natural de sustentar a sos pares necessitats, solzament presentant la ofrena en el Temple, puix per ella, deien, Deu els hi serà favorable i cuidarà d'élls. Era una doctrina parricida, perquè ensenyava que devia preferir-se la presentació de les ofrenes voluntaries en el Temple al sosteniment necessari dels pares i ademés era temeraria...»

Aquesta era la doctrina d'aquells Faritzeus i Escribes, que se escandalitzaren perquè els Apóstols no's rentaven les mans. Aquets *Doctors de la llei* devien quedar ben mortificats amb la contesta de Jesús, més el Senyor volia també que el poble quedés ben instruit en tal matèria. Ensenyaven també els Faritzeus i Escribes que la perfecció de la llei consistia en la elecció dels menjars i preparació dels cosos per menjar-los; que la carn dels animals entrant en l'estómac per si mateixa purificava si ella era dels animals anomenats purs, i maculava si era dels impurs, sens comptar que la obediència o transgressió de la llei, era lo que feia bons o mals els menjars, i que fora del cas de prohibició, tot era indiferent en aquella matèria. Jesucrist havia fet veure amb motiu de la loció, de les mans que les preparacions que la superstició de família havia introduït no eren part de la llei i cridant de nou la atenció de la multitut tals deia: «escolteu tots i enteneu: cap cosa hi ha fora del home que entrant en ell el pugui macular més les coses que surten d'ell, aquestes son les que maculen al home. (*) Si hi ha qui tingui orelles per escoltar que escolti». Amb aixó concloué el Senyor la seva doctrina, i despedí a la multitut, que's retirà tant agradada de la justificació que'ls Senyor feu de la conducta dels seus deixebles, com irats els Escribes i Faritzeus del afront rebut.

Després que el Diví Mestre despedí a la multitut, i entrà en casa, s'hi acostaren els seus deixebles i li digueren: «Sabeu que'ls Faritzeus s'han escandalitzat quan han sentit aquesta doctrina, (que lo que surt de la boca es lo que macula al home) i el Senyor els digué: «tota

(*) No macula al home lo que entra per la boca, més lo que surt de la boca com les blasèmies, la maldicció, la maldicció i demés pecats de la llengua, aixó es lo que macula al home.

planta que no planta mon Pare celestial, arrancada serà d'arrel. Deixeu-los. Son cegos y guies de cegos, i si un cego guía a un altre cego, es necessari que tots dos caiguin en el fosso».

Apliquem la doctrina i no temem als anatemes dels Faritzeus senyalats ja per el mateix Jesucrist.

Si molts dels qui diuen defensar la tradició, per comptes d'esser homes de passions que no'ls deixen reflexionar, fossin homes de conviccions, veurien clarament, com aquells que invoquen are una disciplina que no sapigueren guardar quan sobre i contra la voluntat del jefe Provincial, publicaren un periódic rebel com «La Defensa», no tenen dret, a invocar la disciplina ni la tradició. I molt menys tenen aquest dret, quan aquí els anomenats rebels, son els guardadors i defensors de la verdadera Tradició, avui greument amenaçada per aquells mateixos que deurién ser els qui primer deurién guardar-la.

H. T. I.

Reslums

MÚSICA

S'ens conta que en les batalles els caballs que han perdut el seu genet, se gueixen, no obstant, totes les evolucions del exercit, guiats només per la música.

Delicia!... Si dolorosament primer ha tingut de ensenyar-se la instrucció als caballs, fent-los-hi sagnar la seva boca per les fortes estrabades de les regnes subjectadores i malmetent-los-hi els seus costats per els cops de les afilades puntes dels esperons... Are, la llei de l'ordre l'obeïx el cavall no amb martiritzadors instruments sino oint delitósament el ritme de la tocatà.

Que aixís també arribem nosaltres a que la nostra llei s'ens faci lleugera de cumplir. Que si primer tenim de domar per una Quaresma de penitència els nostres instints innobles—que son el cavall ruí del nostre tronc, segons la comparança de Plató... Després, la fina sensibilitat a la armonia de la llei sigui prou per a impulsar-nos el exacte compliment de la mateixa.

GLAUX

Curs d'Historia de Catalunya

Acabament del regnat de Ramon Berenguer III el Gran.

Al veure Ramon Berenguer que tenia completament assegurades les fronteres, doncs per la part de ponent ja s'havia conquistat definitivament a Balaguer, va començar la expansió pel Mediterrani, car no volgué aixamplar sos territoris per l'interior de la Penilla, per no haver de combatre amb els seus germans de religió. per quina causa, dirigí l'empresa contra les formoses illes de les Balears, que ja per llurs condicions històriques havien de formar un tot amb nostre aimada Catalunya.

Per eixa conquesta va organitzar una armada formada per 500 vaixells o bastiments dels que molts eran galeres.

Sortiren eixes embarcacions del port de Salou situat al S. de Tarragona amb direcció a dites illes conquistant primerament a Ibiça, i després de un setge molt heròic conquistaren a Mallorca la que no conservaren definitivament: doncs Ramon Berenguer i el Rei moro de dita illa, feren conveni, pagant el de Mallorca un tribut a nostre Comte logrant aixís que el rei moro fos feudatari seu. Després d'aixó nostra armada s'entornà a Barcelona. Després d'aquest fet marxà a Valen-

XACOLATES

:: JUNCOSA

Desde 1.00 a 5 ptes. els 400 grams
Perfumats amb vainilla, canyella
i altres gustos.

Especials: Per la Homeopatia;
Extra-fi i estil Suis en tauletes de 100 grams per a
menjar-lo crú

Gran assortit en pastilles: Napolitans a la crema, Desdjunis, Croquetes Pastilles Fines i altres classes
Selecte assortit de bombons a la altura de les
millors cases estrangeres.

Crema soluble: Esquisit desdejuni, gran reconstituent per a persones delicades
Casa especial i de gran fama per sos cafés torrats
sens evaporació.

De venda en la sucursal. = CIUTADANS 4.

COLMADO GELABERT

cia, logrant també que el rei moro se fes feudatari de nostre comte.

No era la conquesta de Valencia, lo que s'proposava fer Ramon Berenguer, sino apoderar-se de Tortosa, quin somni aurat no havia pogut realitzar-se fins poc temps després com ja veurem. Tortosa estava en poder dels moros i per aixó li convenia fer-se seva a Valencia, per tal de tenir aïllada a Tortosa que no pogués rebre cap auxili de la part S.

D'aquest modo Ramon Berenguer, logrà sens grans esforços apoderar-se de Tortosa, quedant al domini de Ramon Berenguer, «el Gran» desde als Pirineus fins al Cenja.

Tarragona estava en un estat deplorable; la terra erma, que 'ls moros no conreaven per lo que Ramon Berenguer III en feu donació, per a que el conreués al bisbe S. Olguer.

Desde Ramon Berenguer, Catalunya va tenir gran importancia comercial i naval. Lo primer es va lograr amb el casament amb Na Dolça de Provença; es feia gran comerç desde Nissa fins a Tortosa, i per primera vegada el comte Berenguer deixava la seva terra per anar a Gènova amb el fi de augmentar les relacions comercials de Catalunya.

També anà a Pisa amb sos vaixells, anant extenent d'eixa manera l'importancia comercial de nostra aimada terra.

Ramon Berenguer III va morir l'any 1131 i fou enterrat en el monestir de Ripoll que desae el comtat de Vifred «el Pilòs» havia sigut panteó dels comtes de Catalunya. Va dividir els seus dominis entre 'ls seus dos fills: Ramon Berenguer IV. «el San» que obtingués els territoris de la banda d'ací «els Pirineus catalans, i a Berenguer Ramon, la Provença i migjorn de França. Ramon IV va recobrar la Provença del seu germà que tornà la jurisdicció d'una manera pacífica.

AGRE-DOLÇ

Copiem de *Patria*:

«El pasado Jueves Santo la excelentísima Diputación provincial en Corporación visitó, según costumbre, los sagrarios. Al paso de la comitiva por la Rambla de Alvarez de Castro, desde nuestros balcones se tributó una entusiasta ovación a nuestros entrañables amigos los Sres. Diputados Puig y Tuyet que dando palmaria prueba de su fe y contra lo que acostumbran los heréticos catalanistas formaban... en espíritu en las filas de la misma».

Allà en n'hi ha per donà n'hi ha per vendre.

Aquets maurins son deliciosos.
Mai dirieu que han descobert açó?

Doncs que 'l *summum* del catolicisme es.... anar a les professons. Almenys aixís ho sembla. Per xó se 'n riuen de que 'l Sr. Masó no hi vagi... a vegades.

Es compren que pensin aixís.

Els hi agrada tant lluir el frac i l'espasa.

El mal es que amb tot i no faltar a casi cap faltin, *en pés*, a una.

A la del Dijous San. a la nostra Seu. I sobretot havent de combregar avans de mans del Sr. Bisbe.

Hi ha qui diu que estaven malats.

Nosaltres afegim; cert, i malats de veres. De la pitjor de les malalties, de... anavem a escriure d'aquella que patien aquells faritzeus qual obra capdal l'Església ha posat a nostra vista durant la passada setmana, pro pensém que més val li donguim nom el llegidor.

N'hi ha de més gràfics.

El partit *so:disant* mauri gironí s'ha distingit sempre pels ridícols crits que contra lo qu'ells califiquen d'absorció barcelonina ha proferit.

La llei d'atracció, que 'n to's els ordres exerceixen els grans nuclis, en lo que fa referencia al Cap i Casal de Catalunya no l'han sapigut veure (no sabem si per no voler, o per pura ignorancia, sospitem que per abdues raons a la vegada) i han prés el raba per les fulles.

Pro com que 'ls crits d'aquesta mena de gent mai son fonamentats, com no sia en capricis i envejetes d'impotent, veiaquí que tot d'una élls son absorbits.

Mireu (si no ho voleu fer tampoc hi perdereu res) el número 111 de la seva orga i veureu que mentres a les notícies de Girona hi dediquen una columna escassa, a les del *pulpo barcelonés* n'hi dediquen dos de ben senceres. I es que a tots élls els interessa més lo d'allí que lo d'aquí. Encar que no més sia per lo que fan pel *Paralelo* o lo que pugui relacionar-se amb el sastre, la modista, el sombrero, el sabater i tots els servidors d'aquesta gent; car es de notar que 'l seu antibarcelonisme no 'ls priva, ens consta de molts d'élls, de fer-se dur o anar a cercar fins els escuradents i el paper de *cán Felip* a la ciutat comital.

Lo únic que no saben anar-hi a buscar es lo que 'ls convé.

Noдрiment pel seu esperit migrat i guenyo que a voltes s'enlaira fins a reposar en les torres llunàtiques.

La força avassalladora del Nacionalisme català, demostrat d'una manera definitiva en les darreres eleccions provincials, va arrocegant cap a un abim de mort, als nostres míseros adversaris.

Ara se parla com a certa, d'una nova trinxera que fonamenta el Nacionalisme català, pitjor que una riuada formidable;

que arrollarà tots els obstacles.

Din're poc apareixerà una empresa Editorial, que a base de dos milions de pessetes per a començar, escamparà periòdics setmanals i diaris de tota mena.

Es aquesta una nova de formidable aclaparament pels enemics nostres, que aviat com els vençuts al Imperi Romà, al pas triomfal de Catalunya, tindran que dir aquell famós: *morituri te salutant*.

* * *

Mereix tota mena d'elogis l'orientació que dona a les seves funcions, la benemèrita cofraria de la Passió i Mort, que seguint els manaments del Sant Pare i l'exemple de nostre Sr. Bisbe, fa predicar en català.

L'elogi que encara mereix en aquesta terra de paradoxes, el compliment del deure i del sentir comú, es per la meritada cofraria, i en especial per son digne president Dr. Coll Turbau, tant expressiu com l'anatema que la religió i la patria formulen, contra els que St. Alfons Rodríguez conmina amb les penes del Purgatori.

* * *

El Sr. «Sfinx» se desfà en elogis als regidors *derechistas* per Barcelona pel trágala—diu—que proporcionaren amb la seva demostrada i ferma convicció religiosa, al sectarisme estúpid i de moxiganga de les *hordas* d'En Lerroux.

Es aquesta una de les poques—l'única potser—de les vegades que'l senyor «Sfinx» elogia als nostres homes, als homes avorribles de la «Lliga», després de la seva ègida de les fileres nacionalistes vers les platjes on hi priva la més lamentable ceguera mental.

Prò el Sr. «Sfinx» ni en aquesta ocasió deixa el seu sectarisme. Ell vé deu saber que en l'Ajuntament de Barcelona hi priven els regionalistes, i que ells—apart dels radicals—son els únics que poden marcar una iniciativa o una orientació; ell vé deu saber que lo que passà en la sessió a que fa referencia se deu principalment als regionalistes, i que ells se demostraren aquesta vegada com sempre, fidels seguidors de les tradicions i religiositat del nostre poble.

Doncs bé, el Sr. «Sfinx», no anomena als regidors que tal fereu de *regionalistas* sino *derechistas*.

No importa: encara que'l Sr. «Sfinx» no vulgui anomenar-los pel seu nom, pel pervers esperit de sectarisme que contra nostra el domina, nosaltres en prenem nota de les seves alabances i de la seva *denominació*, esperant que no tardarà en venir l'ocasió de retreure-li oportunament!

I aleshores sí que no tindrà ni raó, ni dret a despotricar o enfadar-se.

Per la boca.....

SECCIÓ EXCURSIONISTA DEL CENTRE

Excursió a Sant Pere de Roda

De diumenge en vuit, dia 22 del corrent, tindrà lloc una anada al celeberrim monastir de Sant Pere de Roda, de tant valor històric i monumental, passant per Sant Salvador, des de ahont se domina una perspectiva grandiosa i sens igual en nostra terra.

La sortida serà en el primer tren (5'45) prenent bitllet de anada i tornada individual (4'30 pessetes) fins a Vilajuiga, ahont s'arribarà a les 8, celebrant-se desseguida una missa en la parroquia!

L'esmorzar i el dinar (aquest se farà a Sant Pere) deurà portar-lo cada excursionista. El trajecte des de Vilajuiga a Sant Pere dura dos hores.

Per als que vulgin baixar per La Selva, Port de la Selva i Llansà, s'encarregarà berenar-sopar en aquesta darrera població, inscrivint-se fins al divendres a la

nit al Centre. En el mateix se donarà el diu dia (20) a les 9 i mitja una conferencia preparatoria per el eminent historiare i arqueolec D. Francesc Montsalvatje, amb progeccions a carrec de D. Josep M.ª Fabrelles.

S'arribarà a Girona en l'últim tren que arriba a quarts d'onze.

Cap dels nostres amics que estimi les belleses naturals i arqueològiques de nostra terra deixi de concórrer a tant importantíssima excursió, a la que s'ajuntaràn, segurament, bons companys de l'Empordà

Excursionistes! Calçat d' SPORT Casa Avellí.—Ballesteries 25

CENTRE CATALANISTA

El prop-venint diumenge dia 15 a les 6 en punt de la tarde, tindrà lloc en nostra Societat, una audició de música da Cámara a càrrec del notable «Trío Gerió» format per En Miquel Oliva (piano), En Rafel Serra (violí) i En Sants Sagrera (violoncel·lo), que tants aplaudiments sincers i entusiastes mereixeren fa poc de tot el públic gironí en son recent concert del Teatre Principal.

Executaràn el següent selectíssim programa:

- PRIMERA PART
- Trío en sol. . . . . Haydn
- Andante
- Poco andagio cantabile
- Allegro all' Ongaresa
- SEGONA PART
- Sur le Lac . . . . . Godard
- Prés du Berceau. . . . . Mosykonski
- Le Cigne. . . . . Saint-Saëns
- Allegro appassionato . . . . . id.
- (violoncel·lo amb acompanyament de piano)
- TERCERA PART
- Trío en fa . . . . . N. W. Gade
- Allegro animato
- Allegro molto vivace
- Anantino-Allegro con fuoco

Notes de societat

Des de'l dia, 26 que al camp del «Girona-Tennis-Club», venfen cel-lebrant-se els partits eliminators dels jugadors inscrits en el primer concurs; en nombre crescutíssim tingut en compte el limitat de socis i la vida novella de la agrupació. La alitat dels que eren arriats a pendrer part en les proves finals despertà gran interés, i les targes de convit que's facilitaren als socis foren rapida i totalment distribuïdes i utilitzades pel públic nombrosíssim que acudí al camp de joc. Les famílies més distingides de nostra societat figuraven en ell, i lo poc apassible del temps no fou obstacle per a que un estol brillantíssim de dames hi lluissin ses vistoses toales. Donava major importància al acte, la presencia dels senyors Alcalde, President de la Diputació i Delegat d'Hisenda, acompanyant a ses respectives famílies.

Amb rigurosa puntualitat, començaren els partits; el primer, disputadíssim, entre'ls Srs. Burch i Camps, que despertaren gran interés i admiració entre'ls intel·ligents. Unicament la ventatge final favorable al Sr. Camps decidí el partit a son favor adjudicantse-li la copa del campionat, oferta per l'Excm. Sr. Marqués de Garcillán. El segon premi, otorgat al Sr. Burch, fou una medalla d'or, oferta per D. Pere Solà.

La segona i tercera proves, per a dames soles i parelles mixtes, despertaren més l'interés del públic femení. El primer premi de la primera, una espléndida ombrella oferta per l'Excm. Sr. Marqués de Camps, fou per a la Senyoreta Dolors Matas, i el segon, un vano pintat, de

molt bon gust, regalat pel Dr. D. Francisco Coll, correspongué a la Senyoreta Maria de Vinyals. En la tercera prova, obtingueren els primers premis: la Senyoreta Carmela Carreras, un estoig de tocador, ofert per l'Excm. Sr. President de la Diputació; i el Sr. Camps, un joc de boques d'ambre, donat pel Diputat Provincial Sr. Sabater. Els segons premis, consistents en un objecte d'art de D. Rafel Masó i un bastó de malaca i argent, de D. Josep Encesa, foren guanyats respectivament per la Senyoreta Maria de Vinyals i per D. Lluís Aodouard.

Ni el més lleu incident torvà la marxa de les festes que foren motiu de que el públic felicités a llurs organitzadors i als jogadors que les feren interessants amb llurs habilitats.

(Per excés d'original, queden Notes per el número vinent).

NOVES

El proper dia 15 del corrent tindrà lloc a la Presó d'aquesta ciutat l'enternidor acte d'administrar al reclosos la Sagrada Comunió.

La part musical que s'executarà durant el mateix correrà a càrrec de la Congregació Mariana del Seminari qui a la tarde donarà un escollit concert en dit Establiment.

Els reclosos seràn obsequiats amb un dinar extraordinari amb aital moiu.

* * *

La «Confraria de Sant Jordi», ha enviat la carta següent:

Sr. President de La Lliga Espiritual de Ntra. Sra. de Monserrat.

Honorable Sr. President: La Confraria de Sant Jordi fundada per a que revisqui en la vida social catalana l'esperit cristià i patriòtic dels temps esplendorosos de nostra Nacionalitat, endressa la més coral felicitació a l'Associació que V. han dignament presideix per la petició presentada al Ilm. Sr. Bisbe diocesà demanant que la formació espiritual del nostre poble se fassi en català, esperant que aital obra acieixerà el patrimoni religiós de la nostra terra.

Deu dongui a V. molts anys de vida per a l'engrandiment de Catalunya.

Girona.—El Paborde President, Joan Fuster Pbre.—El Paborde Secretari, Pere Ômedes.

* * *

En els propers dies 23, 27 i 28 de maig tindrà lloc en el Turó Park de la Comtal Ciutat una «Kermesa-Tómbola» organitzada per La Cruz Roja dels aliats a benefici de la mateixa. El sorteig constarà de 100.000 números, que costaràn una pesseta cada un i donaràn dret a valiosos premis entre'ls quals hi figura un auto una *voiturette* una *pianola* etc.

* * *

Ha mort en aquesta ciutat el procurador dels Tribunals D. Joaquín Mas Miral. Rebi la seva familia l'expressió de nostre condol.

* * *

També ha entregat sa ànima a Deu la religiosa Sor Maria Josepa, Superiora de les Filles de la Caritat d'aquest Hospital Provincial.—A. C. S.

* * *

Avui, a les 7 del vespre, se reuuaràn en el «Grupo Escolar» les lliçons d'Historia de Catalunya, que amb tant d'èxit ve explicant el Dr. Josep Pou.

Bibliografia

Camí del Cel. Petit devocionari amb els medis necessaris i segurs per a salvar-se. Llibret de 32 planes amb gra-

vats, por Mossèn Eudalt Serra i Buixó, Pvre.—Preu: un exemplar, 10 céntims; cent, 8 pessetes.

S'ha refós en ell tota la substancia dels més selectes i ben orientats devocionaris i s'hi troba en forma atractiva i claríssima tot el que cal saber i practicar per anar al cel. N'és ben bé el camí planer i de bon empendre. Es insubstituible i utilíssim a tothom com a devocionari de butxada.

Hi ha l'A Deu m'encoman de matí i vespre, la practica dels *Sagraments de Penitencia i Eucaristia, medis d'evitar el pecat, la Santa Missa, devoció a Maria Santíssima, la virtut de la caritat i l'acte de contrició perfecta*. Adornen el llibret uns bellíssims gravats sobre la Santa Missa i un del Sagrat Cor de Jesús.

Com a recordatori de Missió és fet exprés, havent-hi una edició feta amb portada a aquest objecte. Creiem que es farà obra de fonda, agradable i practica pietat escampant en la nostra terra un llibret tan bonic i substanciós com és aquest «Camí del Cel».

El primer llibre del noi cristià.

Formació religiosa de la infancia, per Mn. Eudalt Serra i Buixó, Pvre.—Tercera edició, corregida i augmentada; un volum de 512 planes, tirat en paper superior, exquisidament imprés a dues tintes. Conté sis gravats fóra de text, tirats en paper exprés; catorze gravats a la ploma, originals com els anteriors, de J. Llimona; vint gravats dels diferents passos i cerimonies de la Santa Missa; i, ademés, altres gravats intercalats en el text, reproducció de quadres célebres, antics i moderns, formant un total de cinquanta gravats que il·lustren el text de la manera més artística, suggestiva i devota.—En rústiga, 75 céntims; enquadernat en tela i planxa daurada, 1'25 pessetes.

El primer llibre de la noia cristiana.

La mateixa edició, condició i preus. Es el llibre necessari per a la Primera Comunió puix, com diu el pròleg del llibre, moltes vegades es troben el mestre i els pares que, sabent perfectament lo que han d'ensenyar, no saben com fer-ho compendre a nois de set anys, als quals han de preparar per a fer la Comunió. En el llibre es troben idees, comparacions o símils, exemples, i fins model de senzillesa i claretat en el parlar per a fer entendre tals coses als infants.

Conté, ademés, el *Ritual per a la Primera Comunió solemne*.

Es indubtablement el millor devocionari per als nois, ja que està expressament adaptat a ells. I aquesta és la part que en la nova edició ha estat més augmentada i millorada, puix conté l'exercici del noi cristià, amb les oracions del matí i vespre; la Confessió, amb manera de fer l'exàmen; la Comunió, amb la preparació i acció de gracies. Les devocions principals a la Santíssima Trinitat, amb el Trisagi; a la Passió, amb el Via-Crucis; a la Eucaristia, amb fervoroses oracions: a la Mare de Déu, amb el Resari, i altres oracions; al Sagrat Cor de Jesús, amb la practica de la Gran Promesa o sia els nou primers divendres; a Sant Josep, amb els set diumenges; a l'Angel de la Guarda i a les Animes del Purgatori, amb devotes oracions: tot escollit i redactat segons demanen cors i intel·ligencies de set anys.

Es, ademés, per a tota clase de persones, xics i gran, lectura agradable, instructiva i utilíssima, puix estan explicats els principals misteris de la santa Fe i els Sagraments amb una claretat i força de persuassió extraordinaria i uns símils tan suggestius que deixen les idees fonda-

ment i suaument arrelades en el cor cristià.

GRAN FÀBRICA

d' Aiguardents,
Licors,
Aixarops,
Vermouth,
i vins selectes
de Viuda de

JAUME REGÁS

Pont Major de Girona

Grans premis en les Exposicions univèrsals de París (1878) i de Barcelona (1888)

SOMBRERERIAde **RAIMONDA CREUHET**

Rambla Llibertat-22 - (Sota les voltes)

Gran assortit de sombreros i gorres de totes classes.

Trajos per a nens**F. SOLÀ****Optic i Joier**

Rambla de la Llibertat, - 26

GIRONA**Busquets i Llapart****BANQUERS**

Ciutadans 5 i Ferreries Velles 6. — GIRONA

Telefons: Urbà, 88 - Interurbà, 53

Comprém i veném, a l'acte, tota classe de valors nacionals i estrangers.

Realitzém, amb gran ventatja, totes les operacions de

BANCA, BORSA, CANVI VALORS i CUPONS

Dalman Carles,
Plà i Cia.

Editors. -- GIRONA

Fabrica de Galetes i Biscuits

DE

SALVADOR PLAJA

Premis en les Exposicions Internacionals del Tibidabo i de Barcelona

Telèfon 204 - Figuerola 33. - GIRONA

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives, de Presons i de Sanitat

CENTRE ADMINISTRATIU

Representació d' Ajuntaments, fabricants i particulars.

(Unic despach amb consulta gratis als Ajuntaments)

Representant en Barcelona i Madrid

Carrer de la Forsa, 8, 1er. - Girona

Telefon interurbà n.º 40

Corones dentals Audouard

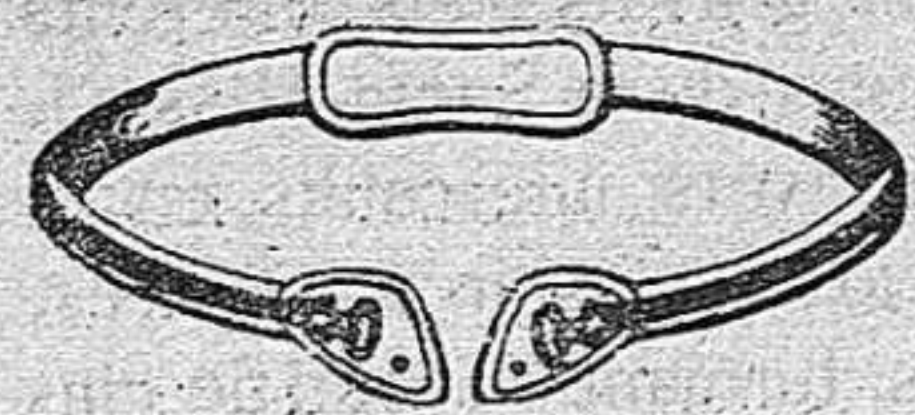
de 2! Kts., fetes a mida i col·locades en dos hores, estalviant viatges i visites inútils. — De 20 a 30 pessetes.

Estudis i dictàmens radiogràfics

d' anomalies de la dentició en els infants i d' enfermetats dels ossos i de més desordres de les sinuositats bucals

PONTS - BRIDGES - INLAYS i treballs d' or a preus convencionals.

St. Francisco 12-1er. -- GIRONA

LA CREU ROJA

FARMACIA
ORTOPEDIA
PERFUMERIA

F. de A. Roca**NO EQUIVOCAR-SE**

No ting cap sucursal

Gabinet Ortopèdic per a la col·locació de tota mena d' aparells per a corregir les deformitats del còs humà.

Especialitat i grans existències en

Braguers i Faixes ventrals

SERVEI PERMANENT

Plaça del Oli. — Girona

EL GIRONÈS

PERIÒDIC SETMANAL

Política, Literatura, Art, Ciència, Informació Local i Comarcal

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre. . . . . 1'50 ptes.
Numero solt . . . . . 0'10 "

Se ven a Girona a la llibreria d'en Francesc Geli, i al Kiosc de na Joana Marull

NO MES PAVALLONS!

S' eviten i curen amb el tan renomnat

TOPIC NALLTOR

De venda en farmacies i drogueries.

Al engròs: Farmacies ALMEDA i DEULONDER.

Representant:

J. ROTLLANT, Oñar 6 — Girona

Grans novitats per a la propera temporada d' istiu en la Casa

MANUEL PUJADAS**ABANS (BONET)****Vanos, sombreles i bastons**

Optica de precisió

Llestesa i cura en els encàrrecs

Especialitat en el tall de camises i calzetots a mida

SABONS*Barangé*

BARCELONA,
GRANOLLERS, GIRONA

SASTRERIA**Alfred Ferrer**

Trajos per a Sra. i Sr. a preus limitadíssims
Se fan etxures portant la roba

Diploma d' honor en el Concurs de Paris 1914

Plaça de la Constitució, 4, i Bell-lloch, 2, 1.º

GIRONA**Planxat Modern**

Planxat mecànic de colls i punys amb rentat per un procediment que duplica la seva duració.

REPRESENTANTS:

J. Oriol Carbó. *Plateria, 30.*
La Canestilla de Oro. *Rambla Llibertat*
Lluïsa Sureda. *Progrés*
Flora Padró. *Rambla Verdaguera.*
Enriqueta Pla. *Lorenzana*

Tallers: Pujada S. Domingo, 1

SASTRERIA SMARTde **J. Fernandez**

Ciutadans - 18

Tall inmillorable.
Les mes altes novitats en tota temporada

Blanco Catalán

Societat Cooperativa
de Credit i Estalvi

Per a informes dirigirse a

D. Ramon Carbó, Perraqueria

Ciutadans. 16. GIRONA

Josep M.ª Riera i Pau

Metge Especialitzat en Malalties de

GOLA, NAS i ORELLES

Consulta de 9 a 12

NOU DEL TEATRE - 1 - 1er.

(cantonada a la plaça del Vi)

La casa que ven més barato

JOAN MATAS

Rambla de la Llibertat 15

TEIXITS DE TOTES CLASSES I PREUS
Novetats per a trajos de senyora

Genres de punt

Flassades de llana i cotó

Jocs de taula. — Genres blancs

Nubes. — Mantalletas — Mocadors
de seda